

Українська академія банківської справи
Національного банку України
Кафедра економічної теорії

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

Методичні рекомендації для самостійної роботи

Для студентів 1 курсу
спеціальностей “Банківська справа”, “Фінанси”,
“Облік та аудит” денної форми навчання

Суми
УАБС НБУ
2005

УДК 330

П50

Рекомендовано до видання методичною радою факультету загальної економічної підготовки Української академії банківської справи Національного банку України, протокол № 10 від 29.06.2005.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економічної теорії, протокол № 12 від 02.06.2005.

Укладачі:

кандидат географічних наук, доцент

О.В. Черняков;

кандидат економічних наук, доцент

М.І. Синюченко

Рецензент

доктор економічних наук, професор

М.І. Макаренко

Відповідальний за випуск

кандидат економічних наук, доцент

Т.І. Гончарук

П50 Політична економія: Методичні рекомендації для самостійної роботи / Уклад.: О.В. Черняков, М.І. Синюченко. – Суми: УАБС НБУ, 2005. – 28 с.

Методичні рекомендації містять питання для самостійної роботи з курсу політичної економії, вказівки щодо її виконання, перелік тем рефератів, список рекомендованої літератури.

Призначені для студентів 1 курсу спеціальностей “Банківська справа”, “Фінанси”, “Облік та аудит” денної форми навчання.

УДК 330

© Українська академія банківської справи
Національного банку України, 2005

ЗМІСТ

ВСТУП	4
ВКАЗІВКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	5
ВКАЗІВКИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТІВ	6
ПЛАНІ І ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	7

ВСТУП

Сучасне суспільство знаходиться на етапі реформування економічної системи. Ця ситуація вимагає поглибленого знання особливостей економічного розвитку. Курс “Політична економія” є фундаментальною наукою, яка дозволяє пізнати закони та закономірності функціонування підприємств та економіки в цілому в умовах обмежених виробничих ресурсів та постійно зростаючих потреб людей. “Політична економія” методично та теоретично пов’язана з такими дисциплінами, як: мікроекономіка, макроекономіка, історія економічних вчень, державне регулювання, економічна історія і є першою економічною дисципліною, з якої починається вивчення циклу теоретико-економічних наук.

Програма з нормативного курсу “Політична економія” орієнтована на засвоєння студентами методології пізнання економічних явищ і процесів, вивчення законів, закономірностей, рушійних сил розвитку суспільного виробництва, суттєвих рис і форм існування економічних відносин.

Для отримання систематизованих знань з політичної економії студенти прослуховують лекції, готують семінарські заняття. Для підвищення ефективності засвоєння знань з курсу та для отримання навичок орієнтуватися у великому масиві постійно зростаючої наукової інформації важливе місце відводиться самостійній роботі студентів. Крім того, однією із головних цілей професійної підготовки молоді є формування вміння самостійної роботи з джерелами інформації, новітніми науковими розробками, що є обов’язковим для спеціаліста з вищою освітою. Саме тому самостійна робота повинна стати важливою формою навчальної роботи студентів.

ВКАЗІВКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студента є основним методом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Зміст самостійної роботи студента над конкретною дисципліною визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-виховних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, конспекти лекцій викладача тощо. Методичні матеріали для самостійної роботи повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студентів. Для самостійної роботи студенту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література. Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватися у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, а також в домашніх умовах. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Самостійна робота студента в межах, визначених тематичним планом дисципліни, проводиться у наступних формах:

- опрацювання основних тем курсу на основі лекційного матеріалу, навчально-методичної та додаткової літератури;
- самостійне вивчення окремих тем та питань відповідно до рекомендованої літератури;
- підготовка доповідей і виступів на семінарських заняттях, самостійний пошук додаткових інформаційно-довідкових джерел з метою посилення відповідної аргументації;
- підготовка, написання та презентація рефератів на запропоновані теми;
- підготовка до відповідних форм поточного та підсумкового контролю (контрольних робіт, тестових завдань).

Контроль самостійної роботи студентів з дисципліни передбачається на основі застосування таких основних напрямів контролю:

- опитування на практичних заняттях за основними темами курсу;
- проведення тестування, контрольних модульних робіт за основними темами курсу;
- перевірка здобутих студентами знань з дисципліни на основі складання іспиту.

ВКАЗІВКИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТІВ

Реферат є однією із форм самостійної та індивідуальної роботи студентів. Метою написання реферату є оволодіння студентами навичками пов'язувати теорію з практикою, користуватися літературою, статистичними даними, а також вміння доступно розкривати складні питання. Слово “реферат” має два значення: з одного боку, воно передбачає коротке викладення наукової роботи, книги, статті. З іншого боку, – це доповідь на певну тему на основі критичного огляду літератури та інших джерел. Реферати студентів повинні відповідати останньому значенню цього слова.

Робота студентів над рефератом складається з наступних етапів: вибір теми на основі тематики, розробленої кафедрою, підбір інформаційного матеріалу, підготовка та написання реферату, захист реферату. Реферат має наступну структуру: план, вступ, викладення основного змісту теми, висновки, список використаної літератури. Розробка вибраної теми починається з ознайомлення з літературою, при цьому доцільно намітити план роботи з літературою та загальний план реферату. Загальний план реферату складається з 3-4 питань, які, як правило, в процесі роботи уточнюються та конкретизуються.

План – це логічна основа реферату, від його правильності залежить структура, зміст та логічний взаємозв'язок частин реферату. У плані перелічені центральні питання теми у логічній послідовності. Перелік основних питань закінчується висновками, які узагальнюють найважливіші положення реферату.

В процесі роботи над планом студент використовує бібліографію, тобто алфавітний, систематичний, предметний каталоги, навчально-допоміжну і довідкову літературу (енциклопедії, словники, перелік наукових праць у книгах окремих вчених-економістів, можна скористатися послугами Інтернету).

Джерелами фактичного матеріалу є статистичні збірники, газети, журнали. Важливим моментом є вміння записувати інформацію. Це можна робити у вигляді конспектів та ведення картотеки (вони доповнюють один одного).

Реферат починається з вступу, де необхідно вказати на актуальність проблеми, що розглядається. Крім того, потрібно відзначити, хто з видатних економістів займався дослідженням цієї проблеми.

В основній частині роботи значну увагу слід приділити глибокому теоретичному висвітленню як теми в цілому, так і окремих її аспектів, правильно пов'язуючи теоретичні положення з практикою, конкретним цифровим матеріалом. Викладення змісту повинно відповідати

плану роботи. Крім того, студенти викладають своє бачення можливостей вирішення економічних проблем України з позиції окремих напрямків сучасної економічної думки.

При написанні реферату слід дотримуватися послідовності, логічності викладення, уникати повторень, скорочень, та протиріч між окремими положеннями. У кінці реферату наводиться список використаної літератури Його слід розміщувати одним із таких способів: 1) у порядку появи посилань у тексті; 2) алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; 3) у хронологічному порядку. Оформлення титульного аркуша реферату наведено згідно із загальними вимогами. Реферат, як правило, захищається на семінарському занятті або на співбесіді за індивідуальним графіком самостійної роботи студента.

ПЛАНІ І ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. ПРЕДМЕТ І МЕТОД ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ

Питання для самостійної роботи

1. Функції політичної економії.
2. Місце політичної економії в системі економічних наук.

Теми рефератів

1. Економічні закони саморегулювання економіки.
2. Соціальна справедливість і об'єктивні вимоги економічних законів ринку.

Список літератури

1. Бажал Ю. Еволюційна парадигма економіки перехідного періоду // Економіка України. – 1993. – № 8.
2. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 1.
3. Єременко В. Сучасна парадигма економічної науки // Економіка України. – 1994. – № 11.
4. Лазовий В. Про “стару” і “нову” парадигми в політичній економії // Економічні науки. – 1997. – № 9.
5. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 1.
6. Політична економія: Навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Беляєв та ін. / За ред. д-ра екон. наук, проф. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 1.
7. Тивончук І. Про предмет і класифікацію сучасної економічної науки // Економіка України. – 1995. – № 10.
8. Туган-Барановський М.І. Політична економія: Курс популярний. – К.: Наук. думка, 1994. – С. 59-62.
9. Якуша Ю. Деякі питання реалізації практичної функції політекономії в сучасних умовах // Економіка України. – 1991. – № 5.

Тема 2. ЕКОНОМІЧНІ ПОТРЕБИ І ВИРОБНИЧІ МОЖЛИВОСТІ СУСПІЛЬСТВА. ЕКОНОМІЧНІ ІНТЕРЕСИ

Питання для самостійної роботи

Виробництво та проблеми задоволення зростаючих потреб суспільства.

Теми рефератів

1. Розвиток нематеріальної сфери та її роль у суспільному відтворенні.
2. Напрямки вдосконалення суспільного відтворення в процесі реформи.

Список літератури

1. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 2.
2. Бем-Баверк Е. Основы теории ценности / Экономическая теория: Хрестоматия. – М.: Высш. шк, 1995.
3. Кларк Дж.Б. Распределение богатства / Экономическая теория: Хрестоматия. – М.: Высш. шк., 1995.
4. Макконнэлл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 2.
5. Маршалл А. Принципы экономической науки: Т. 1. – М.: Прогресс, 1993. – Кн. IV. – Гл. 1.
6. Мочерний С. Виробництво // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 191-193.
7. Олесюк Г.І. Особливості формування балансу виробничих, майнових та фінансових ресурсів території // Економіка України. – 2001. – № 11.
8. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 6.
9. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 2.
10. Самуэльсон П. Экономика: Вводный курс: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1964. – Гл. 2, 21, 26.

Тема 3. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА

Питання для самостійної роботи

Економічний устрій: сутність і місце в економічній системі.

Теми рефератів

1. Концепції суспільного виробництва.
2. Джерела інвестування у трансформаційній економіці.

Список літератури

1. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 3.
2. Герасимов Н.В. Экономическая система: генезис, структура, развитие. – Минск: Наука і техніка, 1991.

3. Мочерний С. Виробництво // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 191-193.
4. Мочерний С. Закон адекватності виробничих відносин рівню й характеру продуктивних сил // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 534-536.
5. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 1, § 2, 3.
6. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 4-5.
7. Павлишенко М. Економічна система чи спосіб виробництва // Економіка України. – 2000. – № 3.
8. Покритан А. Про економічний зміст сучасних суспільних відносин в Україні // Економіка України. – 2000. – № 10.
9. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 3.

Тема 4. ВІДНОСИНИ ВЛАСНОСТІ

Питання для самостійної роботи

Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі.

Теми рефератів

1. Державна власність і державний контроль в економічній системі регульованого капіталізму.
2. Економічні проблеми приватизації і формування ринку в Україні.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 4.
2. Лазня І. Відносини власності в умовах формування ринкової економіки в Україні. – К.: Логос, 1997.
3. Мочерний С. Власність // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 237-247.
4. Основы економічної теорії / За ред. С.В. Мочерного. – Тернопіль: АТ “Тарнекс”, 1993. – С. 22-24.
5. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – С. 58-74.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 4.
7. Рибалкін В.О., Лазня І.В. Теорія власності. – К.: Логос, 2000.

Тема 5. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

Питання для самостійної роботи

Закони товарного виробництва.

Теми рефератів

1. Соціально-економічні передумови виникнення маржинальної концепції теорії цінності товару.
2. Місце та роль закону вартості у ринковій економіці.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 5.
2. Гриценко А. Еволюція вартості // Економіка України. – 2001. – № 4.
3. Маршалл А. Принципы экономической науки: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1994. – Т. 1. – Кн. 3. – Гл. 6; Т. 2. – Кн. 5. – Гл. 3, § 6-7.
4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 10
5. Павлишенко М. Модифікація вартості товару // Економіка України. – 2001. – № 7.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 5.
7. Семюелсон П.А., Нордгауз В.Д. Макроекономіка: Пер. з англ. – К.: Основи, 1995. – Розд. 2. – С. 55-62.

Тема 6. ГРОШІ

Питання для самостійної роботи

Сучасна грошова система України.

Теми рефератів

1. Еволюція грошей.
2. Грошово-кредитна політика в умовах трансформаційної економіки.

Список літератури

1. Величко О. Становлення і розвиток грошово-кредитної системи України // Економіка України. – 2001. – № 5.
2. Ковальчук Т., Іванов Е. Монетарний протекціонізм в Україні // Економіка України. – 1997. – № 8.
3. Ковальчук Т., Коваль М. Основні чинники інфляції в Україні // Економіка України. – 1996. – № 3-4.
4. Основи економічної теорії / За ред. С.В. Мочерного. – Тернопіль: АТ “Тарнекс”, 1993. – Тема 3, § 5-7.
5. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 14.
6. Федченко П., Козуб Д. Жорстка монетарна політика та рівень монетизації в Україні // Економіка України. – 1998. – № 5.
7. Чухно А. Створення грошової системи України // Економіка України. – 1994. – № 11.

Тема 7. ВИТРАТИ ВИРОБНИЦТВА І ПРИБУТОК

Питання для самостійної роботи

Витрати виробництва, вартість товару і його ціна.

Тема реферату

Альтернативна вартість і її місце у сучасній економічній теорії.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 7.
2. Бланк И.А. Управление прибылью. – К.: Ника-Центр Эльга, 1998.
3. Богатин Ю.В., Швандер В.А. Производство прибыли: Учеб. пособие для вузов. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1998.
4. Кривенко К.Т. Рентабельність у механізмі суспільного відтворення: політекономічний аналіз. – К.: Либідь, 1990. – Гл. I, II.
5. Макконнет К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 24.
6. Непринцева Е., Батурина И. Производство и предложение. Издержки и прибыль // Российский экономический журнал. – 1993. – № 3.
7. Никитин С., Глазова Е., Никитин А. Прибыль: теоретические и практические подходы // Мировая экономика и международные отношения. – 2002. – № 5.
8. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 18.
9. Основи економічної теорії: Підручник / А.А. Чухно, П.С. Єщенко, Г.Н. Климко та ін. / За ред. А.А. Чухна. – К.: Вища шк., 2001. – Розд. 12.
10. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 7.
11. Попович О.М. Прибуток як чинник самоорганізації // Економіка і прогнозування. – 2001. – № 1.
12. Растяпін А.В., Бубенко С.П. Максимізація прибутку підприємства // Фінанси України. – 2002. – № 2.

Тема 8. РИНОК: СУТНІСТЬ, ФУНКЦІЇ ТА УМОВИ ФОРМУВАННЯ

Питання для самостійної роботи

1. Конкуренція і моделі ринків.
2. Конкурентоспроможність.

Теми рефератів

1. Ринок і план: діалектика співвідношення.
2. Суперечливі тенденції в розвитку ринкових відносин в Україні.
3. Конкуренція і монополія: діалектика співіснування.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 8.
2. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 4; Т. 2. – Гл. 22.

3. Маршалл А. Принципы экономической науки. – М.: Прогресс, 1993. – Т. 2. – Кн. 5. – Гл. 1-2.
4. Мельникова О. Особливості національної монополії // Економіка України. – 2001. – № 2.
5. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 13, 15.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 8.
7. Рибалкін В. Ринок як економічний інститут власності // Економіка України. – 2001. – № 2.
8. Самуэльсон П. Экономика: Вводный курс: Пер. с англ. — М.: Прогресс, 1964. – Гл. 3-4.
9. Скудар Г. Стратегія піднесення конкурентоспроможності підприємства: проблеми і складові успіху // Економіка України. – 2000. – № 6.
10. Черняк В.З. Рынок. – М.: Финансы и статистика, 1996.
11. Чухно А.А. Рынок. – К.: Украина, 1995.

Тема 9. КЛАСИФІКАЦІЯ РИНКІВ

Питання для самостійної роботи

Ринок інтелектуальної власності.

Теми рефератів

1. Адміністративна монополія: сутність, ознаки, наслідки.
2. Олігополія та економічна ефективність.
3. Формування ринку виробничих ресурсів в Україні.
4. Ринок праці в Україні формування, тенденції, фактори.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 8.
2. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 4. – С. 76; Т. 2. – Гл. 29.
3. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 9.

Тема 10. ІНФРАСТРУКТУРА РИНКУ І КАПІТАЛ СФЕРИ ОБІГУ

Питання для самостійної роботи

1. Фондова біржа. Цінні папери.
2. Роль ринкової інфраструктури в регулюванні економічних процесів.

Теми рефератів

1. Проблеми формування ринкової інфраструктури в Україні.
2. Ринок цінних паперів: сутність, значення, використання.
3. Небанківські фінансові установи в ринковій інфраструктурі України.

Список літератури

1. Баластович Б. та ін. Фондовий ринок і банківська система в інвестиційному процесі України // Банківська справа. – 1998. – № 3.
2. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 8, § 2-3.
3. Лінніков В., Мізецька О. Становлення ринку цінних паперів в Україні // Банківська справа. – 1997. – № 3.
4. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 31. – С. 180-184.
5. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997 – Розд. 14, § 2; Розд. 27, § 4; Розд. 28, § 3, 5.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. –К.: КНЕУ, 2001. – Тема 10.
7. Політична економія: Підручник / За заг. ред. Ю.В. Ніколенко. – К.: ЦУЛ, 2003. – Тема 7.
8. Солодкий М.О. Біржовий ринок. – К.: Джерела, 2001.
9. Суравцев Г., Ільченко С. Вдосконалення фондової біржової системи – передумова ефективного розвитку економіки України // Економічний часопис. –1998. – № 8.

Тема 11. ДОМОГОСПОДАРСТВА

Питання для самостійної роботи

Місце домогосподарства в кругообігу продуктів, ресурсів і доходів.

Тема реферату

Діалектика моралі та економіки.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 9.
2. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – С. 105-112.
3. Мочерний С. Домашні господарства // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 359.
4. Онищенко О. Господарства населення: підсумки, оцінки, прогнози // Економіка України. – 2003. – № 3.
5. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 21.
6. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 11.
7. Соколик М. Грошові доходи і витрати населення України: тенденції та структура // Економіка України. – 1999. – № 3.

Тема 12. ПІДПРИЄМСТВО І ПІДПРИЄМНИЦТВО

Питання для самостійної роботи

Роль підприємства і підприємництва в ринковій економіці.

Тема реферату

Корпоратизація як форма створення акціонерних товариств в Україні.

Список літератури

1. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 10.
2. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 7. – С. 108-113.
3. Маршалл А. Принципы экономической науки: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1993. – Т. 3. – Кн. VI. – Гл. 7.
4. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 12.
5. Політична економія: Підручник / За заг. ред. Ю.В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – Тема 9.
6. Терещенко О. Фінансування підприємств в Україні: актуальні проблеми і шляхи їх вирішення // Економіка України. – 2002. – № 1.

Тема 13. КАПІТАЛ І НАЙМАНА ПРАЦЯ

Питання для самостійної роботи

Теорія заробітної плати.

Теми рефератів

1. Соціальна справедливість і об'єктивні вимоги економічних законів ринку.
2. Прожитковий мінімум: сутність, види, критерії визначення.

Список літератури

1. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 11.
2. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 30.
3. Маркс К. Капітал. – Т. 1 // Маркс К., Энгельс Ф. Твори: Пер. з 2-го рос. вид. – К.: Держполітвидав УРСР, 1963. – Т. 23. – Розд. 4, 17-19.
4. Мендрул О. Стан і перспективи первісного нагромадження капіталу // Економіка України. – 2001. – № 7.
5. Мочерний С. Заробітна плата // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 584-587.
6. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 19, § 1; Розд. 28, § 2.
7. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 13.
8. Самуэльсон П. Экономика. – М.: Прогресс, 1964. – Гл. 28.

9. Уманський О., Першукова Т. Вартість, ціна робочої сили та заробітна плата // Україна: аспекти праці. – 1999. – № 3.
10. Чухно А.А. Капітал, кредит, процент, їх сутність і роль в економіці // Фінанси України. – 1997. – № 9.

Тема 14. ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ

Питання для самостійної роботи

Державна підтримка сільського господарства.

Теми рефератів

1. Особливості становлення агропромислового комплексу.
2. Реформування відносин власності на землю в Україні.

Список літератури

1. Дем'яненко С. Спільна аграрна політика ЄС: суть, тенденції та значення для України // Економіка України. – 2003. – № 3.
2. Земельний кодекс України. – К.: АТІКА, 2001. – Розд. 3-4.
3. Кащенко О. Про ринок землі та його інфраструктуру // Економіка України. – 2000. – № 2.
4. Онищенко О. Завершення початкового етапу формування нової організаційної структури аграрного сектору // Економіка України. – 2001. – № 7.
5. Онищенко О. Нові форми господарювання та її результативність у сільськогосподарському виробництві Словаччини // Економіка України. – 2000. – № 1.
6. Онищенко О. Особливості сучасних земельних відносин в Україні // Економіка України. – 2001. – № 4.
7. Пасхавер Б. Продовольча доступність // Економіка України. – 2002. – № 7.
8. Пасхавер Б. Цінова ситуація і цінова політика в агросфері // Економіка України. – 2001. – № 1.

Тема 15. ДЕРЖАВА ТА ЇЇ ЕКОНОМІЧНІ ФУНКЦІЇ

Питання для самостійної роботи

Методи державного регулювання та їх реалізація у ринковій економіці:

- прями та непрямі;
- адміністративні;
- економічні;
- донорські та протекціоністські.

Теми рефератів

1. Сучасні форми зрощування сили монополії та сили держави.
2. Економічна роль держави в системі трансформаційної економіки.

Список літератури

1. Диба М., Комяков О. Економічна політика держави як механізм узгодження суспільних інтересів // Економіст. – 1999. – № 1. – С. 92-95.
2. Гэлбрейт Дж.К. Экономические теории и цели общества: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1976. – Розд. 3.

3. Гришан Ю. Державне регулювання діяльності підприємств у післяприватизаційний період // Економіка України. – 2000. – № 11.
4. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 6.
5. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 8. – С. 229-236.
6. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 36. – § 1; 37.
7. Панасюк Б. Економічна політика в Україні наприкінці ХХ століття. – К.: Новий друк, 2002.
8. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 15.
9. Стігліц Дж.Е. Економіка державного сектору: Пер. з англ. – К.: Основи, 1998. – Розд. 3.

Тема 16. ФОРМИ СУСПІЛЬНОГО ПРОДУКТУ В ПРОЦЕСІ ВІДТВОРЕННЯ

Питання для самостійної роботи

1. Національне багатство, його структура і проблеми відтворення:
 - сутність національного багатства;
 - структура національного багатства;
 - природне багатство.
2. Проблеми розширеного відтворення національного багатства в Україні.

Теми рефератів

1. Теорії розподілу сукупного доходу суспільства.
2. Проблеми соціальної справедливості в розподільчих відносинах.
3. Динаміка і структура доходів населення України.

Список літератури

1. Бачурин А. Факторы роста ВВП и уровни жизни населения // Экономист. – 2001. – № 10. – С. 13-19.
2. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 13.
3. Макконнелл Р.К., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 9.
4. Нестеров Л. Нові підходи до оцінки національного багатства // Інформаційний бюлетень Держкомстату України. – 1998. – № 11-12. – С. 7-12.
5. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 16.
6. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 15.
7. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 22-23.

8. Ревенко А. П. Валовий внутрішній продукт України та зарубіжних країн (порівняльний аналіз) // Економіка і прогнозування. – 2001. – № 1. – С. 51-65.
9. Федоренко Н.П. Национальное богатство России и уроки прошлого и будущего. – М.: Экономика, 2001.

Тема 17. РОЗПОДІЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ДОХОДУ. СПОЖИВАННЯ І ЗАОЩАДЖЕННЯ

Питання для самостійної роботи

1. Кінцеве споживання домогосподарства.
2. Бюджет домогосподарства і його структура.

Тема реферату

Роль заощаджень у забезпеченні економічного зростання.

Список літератури

1. Алексеенко М. Сутність і роль заощаджень в умовах ринкової економіки // Економіка України. – 2001. – № 11.
2. Кларк Ж.Б. Распределение богатства: Пер. с англ. – М., 1992.
3. Малий І.Й. Теорія розподілу суспільного продукту. – К.: КНЕУ, 2000.
4. Маршалл А. Принципы экономической науки: Т. 2. – М.: Прогресс, 1993. – Кн. 6.
5. Сэй Ж.-Б. Трактат по политической экономии // Ж.-Б. Сэй. Трактат по политической экономии; Ф. Бастиа. Экономические софизмы. Экономические гармонии. – М.: Дело, 2000. – С. 22-88.

Тема 18. ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ ТА ЙОГО ЧИННИКИ. ЕКОНОМІЧНІ ЦИКЛИ

Питання для самостійної роботи

1. Вихідні теоретичні положення характеристики економічного зростання:
 - його зміст, типи та альтернативні трактування;
 - нагромадження, заощадження та інвестиції: сутність, місце і роль в економічному зростанні;
 - логіка взаємозв'язку категорій: суспільне відтворення – економічне зростання – економічний розвиток.
2. Теорії та моделі економічного зростання:
 - зміст його основних теорій та сучасних течій;
 - концептуальні підходи (моделі) аналізу чинників економічного зростання;
 - роль НТР в економічному зростанні та його основні показники.
3. Циклічність – загальна закономірність економічного розвитку:
 - теорії економічних циклів;
 - економічні кризи: зміст, причини, матеріальна основа;
 - специфіка економічних криз на сучасному етапі в розвинутих та перехідних економіках.

Теми рефератів

1. Значення і показники економічного зростання держави.
2. Проблеми економічного зростання в Україні.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 14.
2. Білорус О. Імперативи стратегії розвитку України в умовах глобалізації // Економіка України. – 2001. – № 11.
3. Гальчинський А. Монетарна складова стратегії економічного розвитку // Економіка України. – 2002. – № 7.
4. Гальчинський А. Циклічність як загальна закономірність ринкової економіки // Економіка України. – 1991. – № 8.
5. Лукінов І. До питання про концепцію і модель сучасного економічного розвитку України // Економіка України. – 2001. – № 6.
6. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 10, 21.
7. Мочерний С. Криза економічна // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2001. – Т. 2. – С. 132-135.
8. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 22, 24.
9. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 15.
10. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 18.
11. Чистилін Д. До питання теорії суспільного розвитку: аспект самоорганізації // Економіка України. – 2002. – № 2, 3.

Тема 19. ЗАЙНЯТІСТЬ, ВІДТВОРЕННЯ РОБОЧОЇ СИЛИ ТА ЇХ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ

Питання для самостійної роботи

1. Зайнятість: сутність, форми та ефективність:
 - сутність зайнятості;
 - повна і неповна зайнятість;
 - ефективність зайнятості;
 - теорії зайнятості.
2. Неповна зайнятість і безробіття в механізмі відтворення робочої сили:
 - сутність безробіття і його види та форми. Норма безробіття;
 - соціальні наслідки безробіття.
3. Чинники і показники розширеного відтворення робочої сили:
 - специфічність і фази відтворення робочої сили;
 - місце ринку праці у відтворенні робочої сили;
 - особливості відтворення робочої сили на сучасному етапі.

Теми рефератів

1. Структурне безробіття в Україні, пошуки шляхів його ліквідації.
2. Державна політика України у сфері забезпеченості зниження рівня безробіття.

Список літератури

1. Гнибіденко І. Проблеми трудової міграції в Україні та їх вирішення // Економіка України. – 2001. – № 4.
2. Давидова І., Ким М. Інституціональні основи зайнятості в перехідній економічній системі // Економіка України. – 1998. – № 4.
3. Єськов О. Мотивація і стимулювання праці // Економіка України. – 2001. – № 2.
4. Лебединская Л., Ремнева Л. Процессы занятости и реформирование собственности // Бизнес-Информ. – 1998. – № 21-22.
5. Макконнет К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 10.
6. Мортіков В. Роль заробітної плати в регулюванні зайнятості // Економіка України. – 2001. – № 1.
7. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 21.
8. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 19.

Тема 20. ГОСПОДАРСЬКИЙ МЕХАНІЗМ У СИСТЕМІ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

Питання для самостійної роботи

1. Господарський механізм: сутність, функції, принципи функціонування:
 - функції господарського механізму;
 - господарський механізм і економічні закони;
 - господарський механізм і системи управління економікою.
2. Структура господарського механізму:
 - рівні дії господарського механізму;
 - основні елементи структури господарського механізму і взаємозв'язок між ними (регулювання, планування, стимулювання, організаційно-економічні форми господарювання);
 - механізм саморегулювання ринкової економіки; державне регулювання економіки;
 - теорії регулювання економіки державою (фіксований виступ);
 - фінансово-кредитний механізм регулювання.
3. Особливості формування і функціонування механізму господарювання в Україні.

Теми рефератів

1. Основні напрямки формування господарського механізму в Україні.
2. Співвідношення ринкових та неринкових принципів господарювання в сучасному господарському механізмі.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 15.
2. Беседін В. Створення, становлення і трансформування системи планування в Україні // Економіка України. – 2002. – № 5.
3. Геєць В. Соціогуманітарні складові перспектив переходу до соціально орієнтованої економіки в Україні // Економіка України. – 2001. – № 8.
4. Гришан Ю. Державне регулювання діяльності підприємств у післяприватизаційний період // Економіка України. – 2001. – № 11.
5. Лунів Б. Грошово-кредитна політика держави та інвестиційна діяльність банків // Економіка України. – 2001. – № 10.
6. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 1. – Гл. 14, 17.
7. Мельник О. Основні параметри грошово-кредитної політики // Економіка України. – 2001. – № 7.
8. Основы экономической теории / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 19.
9. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред.: Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 36, § 5; Розд. 38-39.
10. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 20.

Тема 21. ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ЕТАПИ РОЗВИТКУ КАПІТАЛІСТИЧНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Питання для самостійної роботи

1. Економічна система капіталізму вільної конкуренції:
 - сутність капіталізму вільної конкуренції;
 - ознаки капіталізму вільної конкуренції.
2. Об'єктивні основи та шляхи виникнення і розвитку капіталізму:
 - процес зародження капіталізму як нової економічної формації;
 - етапи розвитку капіталістичної економічної формації;
 - становище найманої праці за капіталізму вільної конкуренції.
3. Економічна рента і проблеми експлуатації найманої праці.
4. Економічна система монополістичного капіталізму:
 - сутність монополістичного капіталізму. Монополії і олігополії та їх організаційно-правові форми;
 - проблеми максимізації прибутку монополіста в умовах недосконалої конкуренції;
 - фінансово-монополістичний капітал і фінансова олігархія.

Теми рефератів

1. Соціально-економічний прогрес в умовах регульованого капіталізму. Історичні перспективи економіки регульованого капіталізму.
2. Нові явища в соціальній структурі сучасного буржуазного суспільства.

Список літератури

1. Белый П.Ф. Куда идет капитализм. – СПб.: Изд-во СПб. ун-та, 1992.
2. Бергер П.Л. Капіталістична революція: П'ятдесят пропозицій щодо процвітання, рівності і свободи: Пер. з англ. – К.: Вища шк., 1995. – Гл. 1, 5, 9.
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 26-28.
4. Мочерний С.В. Капіталізм // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 731-734.
5. Мочерний С. Монополія // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 479-482.
6. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Сиомоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Теми 7; 8, § 1; 22, § 2-3. – С. 478-479.
7. Политическая экономия современного монополистического капитализма: В 2-х т. / Отв. Ред. Н.Н. Иноземцев и др. – М.: Мысль, 1970. – Т. 1. – Гл. 5.
8. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 21.
9. Самуэльсон П. Экономика: Вводный курс: Пер. с англ. – М: Прогресс, 1964. – Гл. 3; Гл. 5. – С. 109-100; Гл. 8; Гл. 25.

Тема 22. ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА СУЧАСНОГО КАПІТАЛІЗМУ

Питання для самостійної роботи

1. Сутність і ознаки змішаної економіки:
 - сутність змішаної економіки за сучасного капіталізму;
 - умови і причини виникнення змішаної економіки; уклади і сектори змішаної економіки.
2. Механізм функціонування сучасної капіталістичної змішаної економіки:
 - взаємозв'язок двох механізмів господарювання;
 - монополії та олігополії у змішаній економіці. Недосконала конкуренція;
 - фінансова олігархія та напрями її еволюції.
3. Наймана праця і революція в трудових відносинах (фіксований виступ):
 - колективні договори, профспілки і оплата праці;
 - еволюція і перспективи розвитку сучасного капіталізму.

Теми рефератів

1. Основні шляхи формування змішаної економіки в процесі економічної реформи в Україні.
2. Суть та основні напрямки соціальної орієнтації змішаної ринкової економіки.
3. Економічна роль держави в системі змішаної економіки.

Список літератури

1. Гальчинський А. Європа і США – геополітичне суперництво // Економіка України. – 2003. – № 3.
2. Гальчинський А. Праця і капітал // Економіка України. – 1992. – № 5.
3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 26-28.
4. Маршалл А. Принципы экономической науки: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1993. – Т. 2. – Кн. 5. – Гл. 14.
5. Мочерний С.В. Державно-корпоративний капіталізм // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 337-339.
6. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 7, § 2; 9, § 2; Тема 22.
7. Политическая экономия современного монополистического капитализма: В 2-х т. / Отв. ред. Н.Н. Иноземцев и др. – М.: Мысль, 1970. – Т. 1. – Гл. IX. Финансовый капитал и финансовые олигархии.
8. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 22.

Тема 23. СОЦІАЛІСТИЧНА ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА ТА ЇЇ ЕВОЛЮЦІЯ

Питання для самостійної роботи

1. Сутність економічної системи соціалізму. Державний соціалізм:
 - сутність економічної системи соціалізму;
 - державний соціалізм як модель соціалізму.
2. Об'єктивні і суб'єктивні умови формування моделі державного соціалізму:
 - проблеми будівництва соціалізму в колишньому СРСР та інших країнах;
 - основні ознаки державного соціалізму.
3. Механізм господарювання командно-адміністративної моделі соціалізму:
 - планомірна організація суспільного виробництва;
 - економічна роль держави;
 - ринок в одержавленій економіці;
 - загальна криза державного соціалізму та її чинники і масштаби.
4. Проблеми історичної перспективи соціалізму (фіксований виступ).

Теми рефератів

1. Моделі соціалізму та їх реалізація.
2. Економічна характеристика державного соціалізму.
3. Проблеми формування моделі ринкового соціалізму в КНР.
4. Позитивне та негативне в командно-адміністративній економіці.

Список літератури

1. Гош О. Політична економія капіталізму і післясоціалістичного перехідного суспільства: Підручник. – К.: Преса України, 1999. – Тема 7, § 6-7.
2. Джилас М. Лицо тоталітаризма. – М.: Новості, 1992.
3. Экономическая теория на пороге XXI века / Под ред. Ю.М. Осипова и др. – М.: Юристъ, 1998.
4. Зайцев Ю.К. Соціалізація економіки України та системна трансформація суспільства: Методологія і практика. – К.: КНЕУ, 2002.
5. Зиновьев А.А. Коммунизм как реальность. – М.: Центрополиграф, 1994.
6. Кононов О. Державна власність в економічній системі суспільства: Деякі теоретичні аспекти // Економіка України. – 1996. – № 2.
7. Ленин В.И. Государство и революция // Полн. собр. соч. – Т. 23.
8. Мочерний С. Комунізм // Економічна енциклопедія: У 3-х т. / Редкол. С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Академія, 2000. – Т. 1. – С. 805-809.
9. Основы экономической теории / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устенко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 22.
10. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 23.

Тема 24. ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПЕРЕХІДНИХ ЕКОНОМІК

Питання для самостійної роботи

Особливості ринкової трансформації економіки України.

Теми рефератів

1. Економічний устрій в умовах переходу від одержавленої економічної системи соціалізму до соціально-орієнтованої економічної системи.
2. Формування інституційних і економічних умов переходу до нової системи господарювання.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 18.
2. Бузгалин А. Переходная экономика. – М.: Таурус, 1994.
3. Галица І. Державне регулювання в умовах ринкових відносин // Економіка України. – 2000. – № 6.
4. Геєць В. Соціогуманітарні складові перспектив переходу до соціально орієнтованої економіки в Україні // Економіка України. – 2000. – № 2.

5. Кулиш А. К вопросу анализа этапов развития трансформационной экономики // Экономика Украины. – 2002. – № 6.
6. Мочерний С. Моделі трансформаційних процесів економіки // Економіка України. – 2000. – № 2.
7. Основы экономической теории / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 8, § 1.
8. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник / За ред. Г.Н. Климка, В.П. Нестеренка. – К.: Вища шк. – Знання, 1997. – Розд. 29-30.
9. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 24.
10. Турчинов О.В. Тіньова економіка: закономірності, механізми функціонування, методи оцінки. – К.: Дельта, 1996.
11. Ходзінський К., Мазурок П. Первісне нагромадження капіталу та підприємництво в Україні // Економіка України. – 2003. – № 4.

Тема 25. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Питання для самостійної роботи

1. Світове господарство, його сутність і структура:
 - світове господарство та віхи його розвитку;
 - класифікація груп країн світового господарства.
2. Міжнародний поділ праці і спеціалізація:
 - сутність міжнародного поділу праці;
 - міжнародна спеціалізація і міжнародна кооперація.
3. Інтернаціоналізація господарських відносин і продуктивних сил:
 - сутність інтернаціоналізації господарських відносин;
 - транснаціоналізація у світовому господарстві.
4. Міжнародна економічна інтеграція як вищий рівень інтернаціоналізації (фіксований виступ):
 - міжнародна економічна інтеграція та її форми;
 - міжнародні міжрегіональні економічні об'єднання.
5. Структура сучасного світового господарства:
 - економіка високорозвинутих країн у системі світового господарства;
 - економіка країн з перехідною економікою та проблема їх розвитку;
 - економіка країн, що розвиваються, та стратегія їх розвитку.

Теми рефератів

1. Світове господарство як зростаюча суперечлива цілісність.
2. Особливості дії економічних законів у світовому господарстві.

Список літератури

1. Беляев О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 19.
2. Білорус О. Імперативи стратегії України в умовах глобалізації // Економіка України. – 2001. – № 11.

3. Кваша С., Патица Н. Напрями та проблеми інтеграції України у світовий економічний простір // Економіка України. – 2001. – № 9.
4. Основы экономической теории: Учебник / С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устинко / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Тема 24.
5. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 25.
6. Яковець Ю. Глобальні тенденції соціокультурної динаміки і перспективи взаємодії цивілізацій у ХХІ ст. // Економіка України. – 2000. – № 3.

Тема 26. ФОРМИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Питання для самостійної роботи

1. Світогосподарські зв'язки та їх форми.
2. Міжнародна торгівля та її економічні основи:
 - міжнародна торгівля і теорії обґрунтування її необхідності;
 - світовий товарний ринок;
 - основні види міжнародної торгівлі. Протекціонізм.
3. Сутність і форми міжнародного руху капіталу:
 - міжнародний рух капіталу і його форми;
 - прямі та портфельні інвестиції;
 - міжнародні кредити. Риси міжнародної міграції капіталів.
4. Міжнародні валютно-фінансові відносини:
 - міжнародна валютна система;
 - валютні ринки і валютний курс. Конвертованість валюти;
 - міжнародні валютно-фінансові організації.

Теми рефератів

1. Україна в системі міжнародної торгівлі.
2. Міжнародні валютні відносини та їх значення в системі сучасного світового господарства.

Список літератури

1. Безчастний Л., Опишко С. Тенденції на світовому ринку капіталів та їх вплив на інвестиційну діяльність в Україні // Економіка України. – 2001. – № 3.
2. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 20.
3. Білорус О. Імперативи стратегії розвитку України в умовах глобалізації // Економіка України. – 2001. – № 11.
4. Будкін В. Проблеми управління зовнішньоекономічною діяльністю // Економіка України. – 1999. – № 1.
5. Вахненко Т. Теоретичні засади регулювання міждержавного руху капіталів // Економіка України. — 2001. — № 8.
6. Гнибіденко І. Проблеми трудової міграції в Україні та їх вирішення // Економіка України. – 2001. – № 4.

7. Заїкіна О. Міжнародне співробітництво та внутрішні резерви інвестування в економіку України // Економіка України. – 2001. – № 1.
8. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: Принципы, проблемы и политика: В 2-х т.: Пер. с англ. – М.: Республика, 1992. – Т. 2. – Гл. 39, 40.
9. Основы экономической теории / Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: Знання, КОО, 2000. – Теми 25, 26.
10. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 26.
11. Семенов А. Міжнародні прямі інвестиції // Економіка України. – 1998. – № 7.

Тема 27. ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

Питання для самостійної роботи

1. Природа, причини і наслідки утворення глобальних економічних проблем:
 - глобалізація економічної діяльності людства наприкінці ХХ ст., її причини, рушійні сили, наслідки;
 - глобальні проблеми і глобалізація економіки – підгрунття змін у взаємозалежності між теорією і практикою, змін сталих уявлень і теорій.
2. Глобальні проблеми, їх сутність, види, сфери дії, динаміка, характер формування і тенденції розвитку:
 - глобальні проблеми як теоретичне поняття; особливості формування і пізнання;
 - види, класифікація глобальних проблем, глобальних економічних проблем, сфери дії;
 - характер і тенденції розвитку глобальних проблем, глобальних економічних проблем.
3. Глобальні проблеми і зміни філософії економічного мислення суб'єктів економічної діяльності:
 - теоретико-методологічні принципи усвідомлення, дослідження та забезпечення безпеки вирішення глобальних проблем і запобігання їм на національному і міжнародному рівнях;
 - роль економічної і загальної культури, економічної науки у вирішенні глобальних проблем та запобіганні ним.

Теми рефератів

1. Міжнародний рух капіталів: поняття, форми, теорії.
2. Міжнародна економічна інтеграція: зміст та фактори, форми, проблеми та перспективи.
3. Основні глобальні проблеми та їх класифікація. Глобальні проблеми та їх класифікація.

Список літератури

1. Беляєв О.О., Бебело А.С. Політична економія: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 20.
2. Губський Б.В. Інвестиційні процеси в глобальному середовищі. – К.: Наук. думка, 1998.
3. Куценко В., Удовиченко В. Індекс людського розвитку: виміри його основних параметрів та шляхи їх підвищення // Економіка України. – 1997. – № 1.
4. Новая индустрия войны на Западе. Антология / Под ред. В.П. Иноземцева. – М.: Academia, 1999. – С. 575-595.
5. Політична економія: Навч. посібник / За ред. К.Т. Кривенка. – К.: КНЕУ, 2001. – Тема 27.
6. Політична економія: Підручник / За заг. ред. Ю.В. Ніколенка. – К.: ЦУЛ, 2003. – Тема 13.
7. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2000.
8. Соколенко С.И. Глобальные рынки XXI ст.: Перспективы Украины. – К.: Логос, 1988.
9. Стадницький Ю. К проблеме концепции экономической политики Украины и механизма ее реализации // Экономика Украины. – 2003. – № 1.

Навчально-методичне видання

ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ
Методичні рекомендації для самостійної роботи

Укладачі:
Олексій Вікентійович Черняков
Майя Іванівна Синюченко

Редактори
Н.І. Одарченко
І.О. Кругляк
Комп'ютерна верстка
Н.І. Одарченко

Підписано до друку 09.09.2005. Формат 60x90/16.
Обл.-вид. арк. 1,25. Умов. друк. арк. 1,75.
Гарнітура Times. Тираж 16 пр. Зам. № 608.

Інформаційно-видавничий відділ
Української академії банківської справи Національного банку України
Адреса: 40030, м. Суми, вул. Петропавлівська, 57.

Надруковано на обладнанні
Української академії банківської справи Національного банку України